

001/1 MJØLNERØDFOSS I ENNINGDALSELVA (Vassdragsnr. 001.1Z)

<u>Fylke(r):</u>	Østfold
<u>Kommune(r):</u>	Halden
<u>Kartblad N50:</u>	2012 IV
<u>Nedbørfelt:</u>	150 km ² (I tillegg ligger vesentlige deler i Sverige)
<u>Toppunkt-utløpspunkt:</u>	ca. 20 moh.
<u>Skoggrense:</u>	Fossen ligger under
<u>Marin grense:</u>	185 moh.
<u>Naturgeografisk region:</u>	21a: Sørøstre Norges og sørvestre Sveriges kupert bar- og løvskoglandskap, underregion; Østfold-Dalslandområdet
<u>Landskapsregion:</u>	7: Skogtraktene på Østlandet
<u>Urørt natur:</u>	Ikke vurdert
<u>SP-kategori/-gruppe:</u>	-
<u>Verneplanstatus:</u>	Vassdraget er vernet i VP IV med unntak av Mjølnerødfossen
<u>Nasjonale laksevassdrag:</u>	Foreslått

Generell beskrivelse

Vassdraget drenerer fra Sverige i sør og renner ut i bunnen av Iddefjorden i nord. Mjølnerødfossen ligger ved Mjølnerød, ca. 7 km ovenfor utløpet i fjorden.

Vassdraget har sine kilder i Boksjøene på grensen til Sverige. Herfra renner elva sørover 30 km gjennom Kornsjøene og Kynnefjell på svensk side og svinger siden vestover. Her faller den ca. 90 m gjennom mange fosser og stryk ned til S. Bullaren. Elva svinger nordover gjennom flere innsjøer og kommer inn i Norge igjen ved Holtet, for så å renne gjennom Enningdalen og munne ut innerst i Iddefjorden.

Vassdraget ble vernet i Verneplan IV, med unntak av Mjølnerødfossen. Et småkraftverk i Mjølnerødfossen kan gi 3 GWh midlere årsproduksjon. Både Mellquistutvalget og OED gikk inn for at Mjølnerødfossen ble unntatt fra vernet, og mente at hensynet til laksen kunne bli tilfredsstillende ivaretatt gjennom konsesjonsbehandling, og at laksens oppgang fortsatt måtte sikres.

Det har i liten grad framkommet ny informasjon om verdier knyttet konkret til Mjølnerødfossen i arbeidet med supplering av verneplanen.

Regjeringen går i St.prp. nr. 79 (2001-2002) inn for at Enningdalselva etableres som nasjonalt laksevassdrag. Vassdraget omtales her som følger:

Enningdalselva ligger i Halden kommune i Østfold og munner ut i Iddefjorden. Laksefisket i elva forvaltes i henhold til en bilateral avtale med Sverige. Vassdraget er tilnærmet urørt, har god produksjon og en tidligvandrende laksestamme som er moderat berørt av ytre påvirkninger. Hele vassdraget, med unntak av Mjølnerødfoss, inngår i verneplan IV for vassdrag. Vassdraget er også vernet mot kraftutbygging på svensk side.